

erit: qz nec indigebim⁹ aliqua re: z vera sanitas erit. **Que** e vera sanitas? **Cu** absorpta fuerit mors in victoria: z cu corruptibile hoc induerit incorruptione: z mortale b induerit immortalitate: **Tu**c erit vera sanitas: tuc erit da z pfecta iusticia: vt nihil mali no solu facere: sed nec cogitare possum⁹. **Modo** aut inopes: paupes: egetes: dolentes: suspiramus: gemimus: oram⁹: leuam⁹ oculos ad deu: qm z illi qui felices sunt in hoc mudo despiciunt nos: **Abundat** em z illi qui infelices sunt in hoc seculo: despiciunt nos: qz z ipsi abundant: z iusticia est in corde ipsoru: sed falsa. **Non** pueniunt ad vera: qz repleti sunt falsa. **Tu** aut vt puenias ad vera: esto eges z medic⁹ ipius iusticie: z audi euageliu: **Beati** qui esuriunt z sitiunt iusticia: qm ipsi saturabunt.

Explicit Tract. de ps. CXXII.
Incipit Tract. de ps. CXXIII.

Be ne nostis ia fratres carissimi canticu graduu esse canticu ascensionis nostre: eandemq ascensionem no corporis pedib⁹ fieri: s cordis affectu⁹. **Hoc** sepiissime insinuauim⁹ vob: nec eade sepi⁹ repetenda sunt: vt sit locus dicendi: que no du dicta sunt. **Et** ergo iste psalmus que nunc vobis carata audistis: **Canticum graduu superscribitur.** **Ips**e est titulus ei⁹. **Cantat** ergo ascendentes: z aliquando tanq vnus cantat: aliquando tanq multi: qz z multi vnus: qz z vnus christus: z in christo membra xpi cu christo vnu faciunt: z horu omniu membroru caput in celo est. **Corpus** aut etia si laborat in terra non est pclusus a capite suo. **Besup** em caput pspicit z consultat corpori. **Nam** si no pfuleret: no diceret illi pscutori: adhuc Saulo: no du paulo: **Saule** saule quid me psequeris? **Et** hec optime nostis: z vsitata sunt vobis. **Non** aut cu fastidio comemorent eis quib⁹ no exciderunt: vt p eoz patientia redeant in cor: etia eorum quibus exciderat. **Salubria** sunt em z sepi⁹ dicenda. **Siue** g vn⁹ catter: siue multi cantent: z multi hoies vn⁹ ho est: qz vnitas est: z christ⁹ sicut dixim⁹ vn⁹ est: z oes christiani membra sut christi. **Quid** g isti cantat: **Hec** membra christi quid cantat: **Amant** em z amado cantant: z desiderado cantat. **Aliqui** cu tribulatione cantat: z aliqui exultado cantat cu in spe cantant. **Tribulatio** em nostra in pnti seculo: spes vo nostra de futuro: z nisi in tribulatioe pntis seculi psoletur nos spes futuri seculi

perimus. **Gaudiu** g nostru fratres nondu est in re: s ia in spe: **Spes** aut nostra ta certa est: quasi ia res perfecta sit. **Nec** em timemus pmittete veritate: veritas em nec falli potest: nec fallere: **Bonu** est vt hereamus illi: illa nos liberat: sed si maserimus in verbo ei⁹. **Modo** em credim⁹ tunc videbimus. **Cu** credimus spes est in isto seculo: cu videbimus res erit in futuro seculo: **Videbim⁹** aut facie ad facie. **Tu**c aut videbimus facie ad facie: cu habuerimus corda mundata. **Beati** em mundo corde qm ipsi desu videbunt. **En** aut corda mundant: nisi p fidem: **Sicut** Petr⁹ ait in actibus apostoloru: mundas fide corda eoru. **Mundatur** aut corda nostra p fidem: vt possint esse idonea capere specie. **Ambula** mus em nuic p fidem nondu p specie: sicut **Apl**s dicit: **Qu**diu. n. sum⁹ in corpe pegrinamur: a dno. **Et** quid pegrinamur: **Per** fidem em ambulamus inqt: no p speciem. **Qui** ergo pegrinatur: z p fidem ambulat: no du est in patria: sed ia e in via: **Qui** aut no credidit: nec in patria e: nec in via. **Si** ergo ambulem⁹ tanq in via simus: qz ipse rex patrie factus est via. **Rex** patrie nostre dns. **Jesus** christus: z ibi veritas: hic aut via. **Quo** imus: **Ad** veritate. **Qua** imus: **Per** fide. **Quo** im⁹: **Ad** xpm. **Qua** im⁹: **Per** christu. **Ips**e em dixit: **Ego** sum via: veritas: z vita. **Bixerat** aut aliqui credentibus in se: **Si** maseritis in verbo meo: vere discipuli mei estis: z cognoscetis veritate: z veritas liberabit vos. **Et** cognoscetis inqt veritate: s si maserit in verbo meo. **In** quo verbo: **Sicut** dicit **Apl**s: hoc est verbu fidei qd pdicamus. **Primo** g verbu fidei est: in quo verbo fidei si maserimus: cognoscem⁹ veritate: z veritas liberabit nos. **Veritas** immortalis est: veritas incommutabilis est: veritas illud verbu est: de quo dicit: **In** principio erat verbu: z verbu erat apud deu: z de⁹ erat verbu. **Et** qs hoc videt: nisi corde mudato: **Un** mudatur corda: **z** verbu caro factu est: z habitauit in nobis. **Qd** g manet verbu in se veritas e: ad qua venim⁹: z q nos liberat. **Qd** aut pdicat verbu fidei: in quo nos vult dns permanere vt cognoscam⁹ veritate: hoc e verbu caro factu est: z habitauit in nobis. **Cre**dis in christu natu in carne: z puenies ad christu natu d deo desu apud desu. **Exultantes** cantat isti psalmos qs legim⁹: membra ista christi exultata z cantat psalmu istu: **Et** qs

hic exultat nisi in spe sicut dixi: Et ut nobis certa sit ipsa spes: exultando cantemus. Non enim qui cantant alieni sunt a nobis: aut non in hoc psalmo vox nostra est. Sic audite tanquam vos ipsos audiat: sic audite tanquam in speculo scripturarum vos ipsos attendat. Cum enim tanquam in speculo attendis scripturas: exhilaratur facies tua: Cum simile te inuenies exultatione spei: membris quibusdam christi quae membra ista carantur: eris et tu in ipsis membris et carabis ista. Cur ergo ista cantat exultando: Quia euaserunt. Ergo spes est in qua cantat. Cum enim hic sumus et peregrinamur nondum euasimus. Precesserunt quidem membra quedam de corpore illo: de quo et nos sumus: quae praesent in veritate carant. Et hoc carantur martyres sancti. Iam enim euaserunt: et in exultatione cum christo sunt recepturi corpora iam incorrupta eadem ipsa quae primo erant corruptibilia: in quibus passi sunt penas: unde illis fient ornamenta iusticie. Ergo siue illi iam in re: siue nos iam in spe: perungentes affectum coronis eorum: et desiderantes talem vitam qualem hic non habemus: sed habere non poterimus nisi eam hic desiderauerimus: carantur simul omnes et dicamus:

Expositio psalmi.

Nisi quia dominus erat in nobis: Respexerunt enim quidam tribulationes quas passi sunt: et considerauerunt in eo iam loco: et in beatitudine et in securitate praesentati qua transierunt quo venerint: et quod difficile erat inde liberari: nisi adesset manus liberantis in gaudio dixerunt: Nisi quia dominus erat in nobis. Sic ceperunt carant: nondum dixerunt unde euaserunt tanta est exultatio: nisi quia dominus in nobis. Dicat nunc israel nisi quia dominus erat in nobis. Nunc dicat: iam euasit. Euadentes enim: id est eos qui iam euaserunt: constituit intuendos psalmus iste. Constituiamus illos et nos in corde iam triumphantes: et tanquam ibi et nos simus: sicut in superiore psalmo dictum est: Stantes erant pedes nostri in atrijs hierusalem. Nondum ibi erant: sed in via erant. Tanta autem leticia erat festinatio: et tanta perueniendi spes: ut adhuc in via positi et laborantes iam sibi illic constituti viderentur. Sic et nunc ponamus nos in illo triumpho quod erit in futuro seculo: quoniam insultabimus morti iam finite: iam consumpte: quoniam dicemus: Ubi est mors praetio tua: Ubi est mors aculeus tuus: Iam constituti angelis: et exultantes cum rege nostro qui primus resurgere voluit: quis pro mori noluerit. Adul-

ti enim nisi illum mortui sunt: sed nemo ante illum resurrexit in eternum. Exultantes autem cum illo: etiam ibi spe et corde praesentati quod euasimus: cogitemus quid euasimus: quae scandala: quas tribulationes mundi: quas persecuciones omnium paganorum: quos dolos omnium hereticorum: quas suggestiones diaboli: quae cupiditatum conflictationes. Omnia ista quis euaderet: nisi quia dominus erat in nobis: Dicat nunc israel: Securum enim dicat israel: nisi quia dominus erat in nobis. Quando: Cum insurgerent homines super nos: Non ergo mirari victi sunt: homines enim erant. Dominus autem erat in nobis: non homo erat in nobis. Homines autem surrexerunt super nos. Sed tamen opprimerent homines alios homines: nisi in his hominibus qui non potuerunt opprimi: non homo esset sed dominus. Ergo nisi quia dominus erat in nobis: cum insurgerent homines super nos: Quid enim facerent nobis homines: Exultantibus et carantibus et securi tenentibus beatitudinem sempiternam: quid nobis facerent homines insurgentes in nos: Nisi dominus esset in nobis quod facerent: Forsitan viuos absorbuissent nos. Viuos absorbuissent: Non potuerunt occidissent et sic absorbuissent. Quia manes o crudeles: non sic absorbet ecclesia. Petro macta et manduca dictum est: non viuos absorbe. Quomodo ergo Petrus: id est ecclesia mactat et sic manducat: Et quomodo isti qui exurrexerunt super nos forsitan viuos absorbuissent nos: nisi quia dominus erat in nobis: Quia in ecclesie corpus nemo intrat: nisi potuerit occidit: moritur quod fuit: ut sit quod non fuit: Alioquin qui non occidit et non manducat ab ecclesia: esse in numero populi potest quod videt oculis humanis: in numero autem populi qui cognitus deo est: de quo dicit Apostolus: Nonuit dominus qui sunt ei: non potest esse nisi manducatus: nec manducari poterit nisi primo mactatus. Venit paganus: adhuc in illo idolatria viuit: inserendus est membris christi: inserat: necesse est ut manducet: sed non potest manducari ab ecclesia: nisi primo mactat: Renunciet seculo: tunc mactat. Credit in deum tunc manducat. Quomodo ergo illi viuos absorbuissent nos: nisi quia dominus erat in nobis: Surrexerunt enim multi persecutores aliquando: et nunc non desunt: singillatim insurgunt et aliquando viuos absorbent: sed in quibus non est dominus. Ideo ante omnia illi dixerunt: nisi quia dominus erat in nobis: quia multi absorbent in quibus non est dominus. Hi sunt qui viui sorbent: qui sciunt

Alia lra.
† exurgeret.
† in.

Alia lra.
† forte.
† deglutissent.

malū esse et lingua cōsentit. Surrexerunt enim quidā persecutores: et dixerūt hoībus: **Thurificate:** si nō feceritis: occidim⁹ vos. Illi amauerūt hāc vitā: et dulcedo vite huius tenuit eos: nō plus dilexerūt ea que p̄misit de⁹: q̄ ea que videbāt in terra. Illa enim credere iubebātur que nōdū videbāt: ista q̄ amabāt videbāt: plus retinētes ea q̄ videbāt excluderūt de cordibus dñm: et q̄ nō erat ī eis dñs viui absorpti sūt. Quid ē viui absorpti sūt: **Thurificādo idolo:** scietes q̄ nihil est idolū. Nam si aliquid putarent esse idolū: mortui absorberētur. Cum autē putāt nihil esse idolū: et nouerūt omnia illa gentiliū vana esse: viuūt tamē cuz faciunt q̄d volūt p̄secutores: viui absorbētur. Sed ideo viui absorbētur: q̄ nō in eis est dñs. In quibus autē inest dñs occiditur et non moritur: qui autē cōsentit et viuūt: viui absorbēt: absorpti moriunt. Isti autē qui passi sūt: et nō cōsenserūt tribulationibus exultant et dicunt: **Dicat nūc israel:** dicat exultās: dicat securus: nisi q̄ dñs erat in nobis: cū insurgerēt hoīes sup nos forsitan viuos absorbuissent nos. **Cū irasceret furor eorū ⁊ super nos:** Hostis fratres in aliquo de superiorib⁹ psalmis: in ipso initio cāticorū graduū contra linguā subdolā petisse auxiliū quendā qui cepit ascēdē et dixisse: **Bne erue aīam meā a labijs iustis et a lingua subdola.** Primo cū ceperit homo ascēdere: et p̄ficere in ipso exordio ascēsiōis: linguas dolosas patit: blandas ad p̄niciē: blādas ad malā suasionē. **Quid facis: Quare hoc facis:** Aliter enim viuere nō potes: seruire aliter deo non potes: **Tu solus es q̄ vis hoc esse q̄d alij n̄ sunt:** Et si inueneris alios qui tecū sūt: illa blāda et dolosa lingua quid dicit: **Ecce illi potuerūt: forte tu nō poterit.** Si aggredieris deficies: et meli⁹ erat nō incipere: q̄ cepisse et defecisse. **Lingua dolosa adhuc blādit.** Si p̄seueraueris vincitur lingua dolosa: et blādiēs incipit esse aperte seuiēs: et q̄ blādiebatur vt seduceret: minā vt terreat. **Sz si dñs est in te et n̄ reliqueris de corde tuo chastiū:** quō p̄ sagittas acutas et carbones desolatorios vicisti linguas dolosas: id ē p̄ verba dei quibus trāsfixū erat cor tuū: et p̄ exempla iustorū qui d̄ mortuis viuificati sūt: de peccatoribus facti sūt iusti: quō carbones de morte reuiuiscūt: quō ergo illos vicisti sagittis et carbonibus desolatorijs dolose blādiētes et blandiēdo seducētes: sic

Alia lra.
t in.

istos vinctes iam irascēdo comminātes: q̄ blandiēdo seducere nequiuērūt. **Victi sūt cū blandirētur: vincātur et cū minātur.** **Sz vincitur quomō: nisi q̄ dñs erat ī nobis:** Manifestū est quia nō vicisti tu: sed vicit ille qui est in te. **Imperatore talē portas et vinceris:** **Nōne ille est quē portas qui dixit: Ego vici seculū:** **Nōne prior moriens vicit diaboli cū semp̄ esset sup oēm creaturā:** q̄ verbū deus est apud deū: **Quare vicit: nisi vt te doceret cū diabolo dimicare:** **Et tñ iā doctus: nisi in te sit ille qui prior tibi vicit vincerit.** **Nisi q̄ dñs erat in nobis: dum insurgerēt hoīes sup nos forsitan viuos absorbuissent nos:** **Sz irasceret furor ipsoꝝ sup nos.** **Iam irascitur: iā aperte seuiuit.** **Forsitan ⁊ aqua demersisset nos.** **Aquaz dicit p̄los peccatores: et vī debimus qualē aquā in p̄sequētib⁹.** **Qui cūq̄ autē cōsensisset illis: aqua illum operuisset.** **Horret enim morte egyptioꝝ: nō trānsisset more israelitaz.** **Hostis enim fratres q̄ per aquaz p̄lus israelitarū trānsiit: et ipsa aqua p̄lus egyptioꝝ cooper⁹ est.** **Aqua inquit demersisset nos.** **Sed qualis est ista aqua: Torrens est: fluit cū impetu: sed trānsitura est.** **Torrens enim dicūtur fluuij qui repētinis imbrub⁹ crescūt: Magnū habēt impetū: quisq̄s incurrerit trahit: sed in q̄ dñs nō est.** **In quo autē dñs est trānsit torrentē aīa ipsius.** **Adhuc fluit torrens: sed iam trānsiit aīa martyꝝ: Adhuc q̄d iū seculū hoc nascēdo et moriēdo currit: torrens est.** **Hinc p̄secutiōes de isto torrente: Hinc bibit ille p̄mus caput nostrū: de quo dictū est in psalmo: Be torrente in via bibit.** **Be torrente aq̄ illa que significat populū p̄secutorē: inde bibit ille qui dixit discipulis: Potestis bibere calicē quē ego bibiturus sum: Be torrente in via bibit.** **Quid ē in via bibit: Trānsiens bibit: nō hesit.** **In via bibit: q̄ de illo forte dictū est: Et in via peccatorū nō stetit.** **Trānsiens bibit.** **Et quid inde dictū est: Propterea exaltauit caput.** **Be torrente inquit in via bibit: p̄pterea exaltauit caput.** **Exaltatū est enim iam caput nostrum: q̄ de torrente in via bibit: Passus est enim dñs noster.** **Si ergo iam exaltatū est caput nostrū: quid timet corpus torrentem: Sine dubio: q̄ caput exaltatū ē: et corpus dicet postea.** **Torrentē vertrānsiit anima nostra: forsasse p̄trānsiit anima nostra aquam sine substantia.** **Ecce quales aquam dicebat: forsitan aqua demersisset**

Alia lra.
t aque.
t absorbuisset.

Alia lra.
t p̄trānsiit
t gerānsiit.
t intolerab

nos. Qualis autē aqua est sine substātia? Quid est sine substantia? Primo quid est forsitan pertrāsijt anima nostra: Quō potuerunt eīm latini expresserunt qđ greci dicunt ἀπο. Sic enim greca habēt exemplaria ἀπο: quia dicitur verbū est: expressus quidē dubitationis verbo qđ est fortasse: sed nō oīno hoc est. Possumus illud verbū dicere: min⁹ quidē latine cōiuncto: sed apto ad intelligētias vestras: Qđ punici dicūt ἰα: ἢ lignū: sed qñ dubitāt: hoc greci ἀπο: hoc latini possunt vel solent dicere: putas: cum ita loquūtur putas euasi hoc: Si ergo dicat forsitan euasi: videtis quia nō hoc sonat: sed qđ dixi putas vsitate dicitur: latine nō ita dicitur. Et potui illō dicere cū tracto vobis: Sepe eīm et verba nō latina dico: vt vos intelligatis: In scriptura autē nō potuit hoc poni qđ latinū nō esset: et deficiente latinitate positū est pro eo qđ nō hoc sonaret. Sic tñ intelligite dici: putas ptransijt aīa nostra aquā sine substātia: Et quare dicunt putas: Quia magnitudo periculi vix facit credibile qđ euasi sit. Magnā neceꝝ ptulerūt: in magnis discrimīnib⁹ fuerūt. Oīno sic pressi sūt: vt pene viui consentirēt: vt pene viui absorberētur. Jam ergo euadētes: iam securi: sed ipsius periculi magnitudinē recordātes: putas inquit ptransijt anima nostra aquā sine substātia: Que est aqua sine substātia: nisi aqua peccatorū sine substātia: Peccata eīm nō habent substantiā: inopiā habēt nō substantiam: egestatē habent nō substantiam. In ista aqua sine substātia perdidit ille minor filius totam substantiā suā. Hostis eīm qz minor filius pegrinatus est: et dixit patri: Da mihi portionē substātie que me cōtingit. Quid tibi vis? Melius apud patrē seruatur: tua est: dilapidare illā vis: pifici vis longius. Da mihi: sed da mihi: Bedit illi. Profect⁹ in regionē longinquā viuens pdige cum meretricib⁹: perdidit totam substantiā: egens remansit: porcos paut: in egestate sua patrē diuitias recordatur. Nisi eīm eū egestas pulsasset: illā satietatem nō desideraret. Considerent ergo oēs peccata sua: videant si habeāt substantiam ipa peccata. Propter quid irritauit deū peccator: Si nō vides peccatū tuum anteq̃ facias: vel iam fecisti cōsidera. Bulcedo huius seculi ad tempus fauces indulcat: ī magnā amaritudinē postea cōuertet. Ecce peccasti et lucrū fecisti. Quid

est qđ fecisti lucrū? Ut lucrum faceres offendisti deū: vt augeres pecuniā fides diminuta est: et aurū crescit. Quid pdidisti? Et quid acq̃sisti? Quod acq̃sisti aurū vocatur: qđ pdidisti fides vocatur. Compa fidē auro: si venalis esset in nūdinis fides haberet precii. Lucra tua cogitas: damna tua nō cogitas: Be arca gaudes: d cor de nō plangis. Abūdat nescio quid in arca tua: sed vide quid diminutū sit in corde tuo. Cū aperueris arcaꝝ: inuenies solidos qui non erant. Bene: quia gaudes esse ibi quod ibi nō erat. Attende arcam cordis: erat ibi fides et nō est. Si hac gaudes: quare hac nos plangis? Plus pdidisti: q̃ acq̃sisti. Vis videre quid pdideris? Nec naufragio tibi posset auferri. Nā aliquādo pdūt omnia homines in mari: et nudi exiūt. Multi naufragauerūt cū Paulo amatores huius seculi passi sunt naufragiū: et nudi omnes exierūt illi: et qđ foris habebant amiserūt: et domū cordis sui inuenerūt inanem. Paulus autē in corde ferebat patrimoniū fidei sue: nullis fluctibus: nullis tempestatib⁹ potuit auferri. Nudus exijt: et diues exijt. Tales diuitias debem⁹ querere. Sed nō eas video dicis mihi. Stulta anima nō eas vides oculis carnis tue. Habe to oculū cordis et vides eas. Sed non vides fidē. Quare illā vides in altero? Quare clamas: qñ tibi frangit si nō eam vides? Frangat tibi aliquis fidē: clamas. Vis ergo tibi exhiberi: Et tunc vides cū petitur: vt exhibeas tūc nō vides. Qđ clamas alium nō habere erga te: plangite nō habere erga aliū: et vide quia peccatū qđ facis sine substātia est. Qđ eīm acquiritur de peccato videtur esse substātia: sed et hoc nō acquiritur. Ille eīm habet aurū qui nouit vti auro. Qui autē auro vti nō nouit: habetur nō habet: possidet nō possidet. Astote dñi auri: et nō serui auri: qz et aurū deus fecit: et te super aurū ipse fecit. Aurū fecit ad subfidū tuū: et te ad imaginem suam. Vides qđ supra te est: et calcas quod infra te est. Quid ergo acq̃sisti? Vis videre qualis aq̃ sine substātia sit: Tolle tecum ad inferos qđ acq̃sisti: Quid factur⁹ es? Acq̃sisti aurū: perdidisti fidem. Post paucos dies exis de hac vita: aux qđ acq̃sisti pdita si de afferre tecū non potes: Cor tuū inane si dei ad penas exit: qđ plenū fide ad coronam exiret. Ecce nihil est qđ fecisti: et ppter nihil deū offendisti. Aqua sine substātia est

que te demerit. Propter qđ irritavit deſi peccator: Cōfundatur iniqui facientes vane. Nemo enim nō inaniter inique facit: ſed nemo cōſiderat. Eſt hoies: audiūt puerbiū illud vulgare: z puerbia dei dormitāt in eis. Quod puerbiū: Malo qđ teneo: qđ qđ ſpero. Infelix quid tenes: Ecce dic malō qđ teneo. Tene ſic vt nō amittas: et dic malo qđ teneo. Si autē nō tenes quare nō illud tenes qđ nō potes amittē: Quid igitur tenes: Aurū. Tene ergo ſi tenes: nō tibi auferatur inuito. Si autē z p aurū traheris quo nō vis: z ideo te querit maior raptor: qz iuenit minorē raptorē. Nō te querit maior aquila: qz prior cepiſti leporē. Preda tibi ſuit minor: pda eris maiori. Nec nō vident homines: in reb' hūanis: tāta cupiditate cecant. Mira res eſt fratres: horrēt qđ pſiderant. Querit potētior infirmiorē: z qrit eſi oppmēre: nō ob aliud: niſi qz habet qđ illi auferat. Vident illū pati ſub ſe tribulationē: non ob aliud: niſi ppter qđ habet. Et hoc ipſe ppter qđ ille patit tribulationē ad ſe pgerit: nō attēdebat qm illū pſeq̄bat. Ille fugiebat: ille torq̄batur: ille timebat: ille vbi ſe abſcōderet q̄rebat. An pateretur iſta mala: niſi qz habebat: Vel in illo diſce qđ fugias: qz res que illū torq̄bat te pſequēte ne auferretur a te: z te ſic habet torq̄re alio pſequente. Attēdis qz pinguis eſt. Si ppterea illū pſequeris: qz pinguis eſt: time pingueſcē ne alter te q̄rat: z oia in aniter ſiūt. Quere finē: tenebre occurrūt. Quere q̄re: Nil occurrit. Ergo exultent z letent in chriſto qui dicit: Pertrāſiūt anima noſtra aquā ſine ſubſtātia: z recipiant ſubſtantiā ſuā. Perdidit illā viuenteſ p̄dige: ſed nō paup factus eſt pater. Redeat z inueniāt ibi diuitias quas in longinqua pegrinatione cū meretricib' pſumpſerūt: euadant aquā ſine ſubſtantiā: z dicāt. **Benedict' dñs: qui nō dedit nos in venatione dentib' eorum.** Venātes enim erant pſequētes: z poſuerūt eſcam in muſcipula. Quā eſcā: Dulcedinem vite hui' vt vnūſqſqz ppter dulcedinē hui' vite mittat caput in nequiciā z muſcipula cōprimatur: nō illi in quib' erat domin' : illi q̄ dicunt: niſi qz dñs erat in nobis nō capti ſunt in muſcipula. Sit in te dñs z nec tu capieris in muſcipula: clama: **Bñdict' dñs q̄ non dedit nos in venatōez dentib' eorum.** **Anima noſtra ſicut paſſer eruta ē: de muſcipula venatū.**

Alia ſa. t captioneit.

Alia ſa. t crepta. t laqueo.

Quia in ipſa aia dñs erat: iō ſic paſſer eruta eſt aia de muſcipula venatū. Quare ſicut paſſer: Quia incauta ceciderat: ſic paſſer: z poterat dicē: poſtea ignoſcet mihi deus. Paſſer inſtabilis: ſige poti' pedes in petra: noli ire ad muſcipulā: capis: conſumeris: obtineris. Sit in te dñs: z de maiorib' minus eruet te: d muſcipula venatū. Quō ſi videas auem veluti iam cadere in muſcipulā: facis maiorē ſtrepitū vt volet de muſcipula: ſic z martyrū iam forte aliq' ipſoz intendebāt collū in dulcedine vite hui': dñs q̄ erat in illis fecit ſtrepitū gebennarū: z erut' eſt paſſer de muſcipula venatū. Aia noſtra ſicut paſſer eruta eſt de muſcipula venatū. Et qđ: Semp erit illa muſcipula: Muſcipula erat dulcedo vite b'. Illi non heſerūt in muſcipula: z occiſi ſūt. Illis occiſis muſcipula fracta ē: Jam nō remāſit dulcedo vite hui': p quam poſſent iterū capi. Sed illa p̄rita eſt: nunqđ z paſſer cōtru' eſt: Abſit. quia nō heſerat in muſcipula. **Muſcipula cōtrita eſt: z nos eruti ſumus.** Namēt igitur quia eruti ſūt: volent ad deū: triūphēt in deo: qz eruti ſūt: qm dñs erat in eis: ne a muſcipula caperent. Quare muſcipula p̄rita eſt: z nos eruti ſum'. **Dis ſcire quare: Adiuutoriū noſtrū in nomine dñi: qui fecit celū z terrā.** Nā ſi adiutoriū hoc nō eſſet: nō quidē eterna maneret muſcipula: ſi cū capt' eſſet cōtereret paſſer. Nā vita iſta trāſitura eſt: z qui dulcedine ei' capti fuerunt: z p hanc dulcedinē offenderunt deuz: cū iſta vita tranſibūt. Nā cōteret muſcipula. Certi eſtote: omnis dulcedo vite iſt' p̄ſentis nō erit: impleta ſorte loci ſui: ſed op' eſt nō herere: vt qm cōteret muſcipula: tūc exultes z dicas: Muſcipula cōtrita eſt et nos eruti ſumus. Sed ne putas te viribus tuis hoc poſſe: attende cuius eſt opis vt eruaris: nam ſi ſuperbieris in muſcipulam cadis: z dic: Adiuutoriū noſtrū in nomine domini qui fecit celū z terrā. **Psalmus tractatus ē: z quātū dñs adiuuare dignatus eſt: vt puto expoſitus eſt: Cratiſimo etiā die ſermonē deberi caritati veſtre optime noſt: Adeſtote z adiuuare nos oratiōib' veſtr'. Pollicitatōis enim noſtre meminiffe debetis. Nec dicerē qđ eſſem tractaturus: niſi ſi adiuuari volēs ſtudio fidei: z orationuz veſtrarū. Ademinuſtis enim me pmiſiſſe vobis de hoc tractare qđ dictū eſt in euangelio: **Lex p Moyſen data eſt: gratia z ven-****

Alia ſa. t Laqueo contritus eſt t liberat.

Alia ſa. t Laqueo contritus eſt t liberat.

tas p̄ Jesum christū facta est. Solent enim omnes heretici maxime manichei reprehendere legem: et dicere q̄ deus illā nō dedit. Exponēdus est em̄ locus iste vt cognoscat̄ur: q̄ et legem de⁹ dedit: et lex p̄ Moysen data est: vt nō saluaret p̄pter certā causā. Nō saluauit lex vt latoꝝ legis ip̄e impatoꝝ desideraretur q̄ indulgētiā daret peccantibus: et data quidē lex esset p̄ Moysen: gratia autē et veritas p̄ Jesū christū fieret. Ad hoc intentos vos facere volui: adierit dñi misericōdia: nō ex merit̄ nostris: sed forte pro merito desiderij vestri: neq̄ ex facultatib⁹ nostris: sed ex abūdantia donozū suoz: vt sic tractetur res satis necessaria hoībus posit̄is in nouo testamēto: vt oīno nullas latebras inueniat inimicus vbi se occultet ad decipiendos fideles.

Explicit Tract. de ps. CXXIII.

Incipit Tract. de ps. CXXIII.

Psalms iste ptinēs ad numerum Canticoꝝ graduū. Be q̄ titulo in alijs iā multa diximus: et repetere nolū: ne vos obtundam⁹ pot⁹ q̄ instruam⁹. Bocet nos ascēdētē et leuātes aīas n̄ras ad dñm deū nostrū affectu caritatis atq̄ pietatis: Nō intendere in hoīes qui p̄sperantur in hoc seculo felicitate falsa atq̄ ventosa et p̄sūs seductoria: Vbi nihil aliud nutriūt q̄ supbiā: et cor eozū congelascit aduersus deū: et fit durū aduersus umbrē gratie ip̄ius: ne fructū ferat. Presumētes em̄ oīa sibi abūdare q̄ vidētur huic vite necessaria: et vltra q̄ necessaria: extolūtur. Et cū sint hoīes p̄ iniquitatē inferiores omnib⁹ hoībus p̄ superbiā: supiores se putant oībus hoībus. Atq̄ vtiā sicut alios vel hoīes se esse deputarēt. Vos autē aliqui intuendo et nimis attēdendo: etiā illi qui deū colunt: fluctuāt: et nutāt: q̄si pierit merces eozū: quare deū colunt: cū se vidēt in laboribus: in egestate: in erūna: in morbo: in dolore: in aliq̄ necessitate: et vident alios habere sanitatē corporis: abūdare tēporalib⁹: incolumitatē suozū gaudere: nitore honorū florere eos qui nō solū deum non colunt: sed oībus hoībus aduersant: attendētes eos: nutant et dicūt apud se q̄ aperte scriptū est in quodā psalmo: Quō sciūt de⁹: et si est scia in altissimo: Ecce ipsi pctōres et abūdātes in seculo obtinuerūt diuitias. Et sequitur: Nūquid vane iustificauī

cor meū et laui inter inocētes man⁹ meas. Nūquid forte van⁹ fui qui volui iuste viuere: et inocenter inter hoīes p̄uersari q̄n scio eos q̄ nolūt seruare innocentā habere tantā felicitatē: et insultare iustis p̄ iniquitates felices: Sed q̄s illud dixit ibi in psalmo: Quis nondū erat rectū cor. Sic em̄ cepit ip̄e psalm⁹: de quo mō testimonij dedim⁹: nō iste quē p̄siderandū et tractandū mō suscepim⁹: S; vbi dictū est: Quō sciūt de⁹: et si est scientia in altissimo: Ecce ipsi pctōres et abūdantes in seculo obtinuerūt diuitias. Nunquid vane iustificauī cor meū: et laui inter inocētes manus meas. Ille q̄ psalmus vbi videtis: q̄ picitatur aīa: vbi videtis: q̄ nutant pedes: sic cepit: O bon⁹ de⁹ israel rectis corde: mei autē inq̄t pene cōmoti sūt pedes: paulomin⁹ effusi sūt gressus mei. Quare: Quia zelauī in peccatoꝝ bus pacē peccatoꝝ intueēs. Inde ergo dixit: cōmotos pedes suos et pene effusos gressus: lapsos ad ruinā a deo: q̄ intuitus est: et insperxit felicitatē peccatoꝝ: et vidit eos habere pacē: se autē laborē. Narrauit autē hoc cū iam euasisset: cū iam correcto corde deo inhesisset: narrauit p̄terita pericula sua. Ergo bonus deus israel. Sed quib⁹: Rectis corde. Qui sunt recti corde: Qui non reprehendunt deū. Qui sunt recti corde: Qui voluntatē suam ad voluntatē dei dirigunt: nō voluntatē dei ad voluntates suam curuare conant. Breue p̄ceptum est: vt homo dirigat cor suum. Et sic habere rectū cor: Tu fac q̄ vult deus. Noli deū velle facere: q̄ vis tu. Prauicordes ergo sunt: id est qui rectū cor nō habent: qui sedent et disputāt quō debuit facere de⁹: nō laudando quod fecit: sed reprehendēdo corrigere illum volūt. Parū est quia corrigi ab eo nolunt: et dicunt: Nō debuit de⁹ facere paupes: sed soli diuites esse debuerūt: et ipsi soli viuere. Ut quid fact⁹ est pauper: Et quid viuūt: Reprehēdit deū pauperū. Quāto melius esset pauper dei: et diues esset de deo. Hoc est: sequeretur voluntatē dei: et videret paupertatem suam temporalem esse et transitoriam: diuitias autē sibi spirituales ita venturas vt nullo pacto possint p̄terire et habere in diuitijs cordis fidem si ei non contigit aurū habere in arca: quia si aurū haberet in arca furē timeret et aurū de arca etiā nolens perderet: fidem autē de corde nō perdet: si ipse illam unde non expulerit. Cito autē respondēt